

discipline, ne samo u austrijskim već šire i u europskim mjerilima, TU u Grazu uveo je za takve suradnike posebno odličje, akademsku titulu « počasni građanin tehničkog sveučilišta ».

U ožujku 1993. godine takvo je odličje primio iz ruku rektora TU u Grazu, diplomirani geodetski inženjer Franz Allmer.

Kao dokazani prijatelj geodetskih stručnjaka iz Republike Hrvatske, Franz Allmer je tijekom svoga plodnog i dugotrajnoga radnog vijeka opskrbljivao hrvatsku geodetsku službu bogatom stručnom literaturom koja povijesno povezuje hrvatsku geodeziju s Republikom Austrijom, pa i šire, s Europom, s literaturom o provedenim grafičkim katastarskim izmjerama na području Hrvatske u 19. stoljeću, s literaturom o izvedenim triangulacijskim radovima na području Hrvatske, Bosne i Hercegovine pa čak i Makedonije, s mnogim ranije važećim pravilničkim propisima, nadalje s raznim statističkim pokazateljima dobivenim iz popisa stanovništva, naziva i površina pojedinih teritorijalnih jedinica nekadašnje katastarske i upravne i sudske podjele na područjima nekadašnjih austrijskih provincija (kraljevina) Hrvatske, Slavonije i Dalmacije, nadalje literature o suvremenim geodetskim zbivanjima u izgradnji zemljišnih banka podataka, poboljšanju postojećih katastarskih planova i druge vrlo korisne i interesantne geodetske literature.

Kao geodetski stručnjak, savjetnik u vladi Republike Austrije i inspektor za geodetske katastarske poslove u pokrajinama Gradišću, Štajerskoj i Koruškoj (Burgenland, Steiermarkt i Kärnten), pružao je mnogim geodetskim delegacijama i pojedincima iz Republike Hrvatske svojom blagonaklonošću, kao dobar domaćin, susretljivost i gostoprimstvo.

U znak pažnje u odnosu na više nego prijateljsku naklonost gospodina Franza Allmera prema hrvatskoj geodetskoj javnosti a pri dodjeli spomenutog mu važnog priznanja, Geodetski list pridružuje se slavljeniku iskrenim čestitkama.

Marijan Božičnik

O REFORMI SLUŽBENE GEODETSKE DJELATNOSTI U REPUBLICI ŠVICARSKOJ

Savezno ministarstvo pravosuđa (pod nadležnost kojega pripada i Savezna direkcija za geodetsku djelatnost) Republike Švicarske izradilo je i donijelo projekt pod imenom: »Reforma službene geodetske djelatnosti« (RAV, Reform der amtlichen Vermessung).

Navedeni program reforme službene (državne) geodetske djelatnosti u Švicarskoj izrađen je u tekstu na 89 stranica i sadrži 481 odrednicu za sve sadašnje i buduće geodetske aktivnosti u Republici. Na izradbi projekta sudjelovala su 33 najuglednija geodetska stručnjaka iz područja svih geodetskih disciplina i 17 zainteresiranih državnih institucija i organizacija švicarske znanosti i prakse.

Projekt je podijeljen u sedam poglavlja:

- sadržaj nove službene geodetske djelatnosti.
- oblik nove službene geodetske djelatnosti,
- stvaranje geodetskih datoteka,
- obrada podataka u datotekama,
- upravljanje datotekama,
- izdavanje podataka i
- ostvarenje reforme službene geodetske djelatnosti.

Projekt obrađuje organizacijske i tehničke mjere radi poboljšanja stanja o ukupnoj informiranosti o zemljištu, posebice sa stajališta geodetske djelatnosti za koju odgovara država (službena geodetska djelatnost).

RAV usmjeruje čitavu geodetsku djelatnost na brži tehnološki napredak, prilagođujući predložene tehničke mjere postojećim mogućnostima. Spomenuta kon-

cepcija RAV nije ni u kom slučaju konačno rješenje, on ukazuje okvirne uvjete za moguće ostvarenje reforme.

Svi su geodetski stručnjaci Republike Švicarske pozvani da u sklopu RAV-a instalirani proces prenesu u život i u geodetsku praksu, jer će jedino na taj način službena švicarska geodetska djelatnost dobiti legitimaciju da može promptno obaviti zadaću inventarizacije prostora i predočiti aktualna stanja na zemljištu za svaki traženi trenutak.

RAV je izrađen na inicijativu prethodnog precizno izrađenoga nacionalnoga švicarskog izvještaja pod nazivom: »Budućnost« našega tla.

Podloge za izradu koncepcije RAV-a podijeljene su na različita i specifična područja geodetske djelatnosti, za koja su odgovarajući stručnjaci obavili podrobne analize i dali svoje prijedloge za izradbu projekta. Veliki prilog u izradbi RAV-a dali su odgovorni djelatnici saveznih ureda za prostorno uređenje i Saveznog ureda za statistiku, sve pod čelništvom Savezne direkcije za geodeziju Republike Švicarske.

RAV Švicarske obrađuje reformu službene geodetske djelatnosti u izradbi potrebnih osnova i podizanju kvalitete tih osnova te upravljanja podacima koje službena geodetska djelatnost priprema, obrađuje i održava u ime države. Sav taj sadržaj službene geodetske djelatnosti u posebnom je katalogu koji je okosnica cijelog RAV-a. Projekt reforme ima zadaću podizanja svake pojedinosti kataloga na razinu optimalne prihvatljivosti.

Prvo poglavlje RAV-a obrađuje sadržaj kataloga, kojega su izričite odrednice:

1. Mreža stalnih geodetskih točaka.
2. Pokrov zemljišta (topografski i katastarski sadržaj),
3. Objekti i linijski elementi.
4. Nomenklatura (registri i atribucije),
5. Vlasništvo na zemljištu,
6. Služnosti na zemljištu,
7. Javna ograničenja vlasništva na zemljištu,
8. Podzemni vodovi,
9. Visinski podaci,
10. Način iskorištavanja zemljišta,
11. Administrativne podjele.

U drugom poglavlju RAV-a obrađen je oblik geodetskih informacija o zemljištu, koje moraju sve biti usmjerene u pravcu numeričkog iskazivanja, podataka a sve prilagođeno uvjetima postojećih mogućnosti postojećeg hardvera i softvera.

Poglavlja RAV-a 3. do 6. obrađuju organizacijske i tehničke uvjete geodetske djelatnosti u Švicarskoj. Ta su poglavlja podijeljena u pododjeljke o prikupljanju i poboljšanju kvalitete postojećih datoteka i upravljanju njima u sklopu službene (državne) geodetske djelatnosti. Obrađuje nadalje tehnološke i organizacijske mjere pri obnovi katastarske izmjere i samoga katastra zemljišta. RAV obrađuje podjelu obveza i nadležnosti u sklopu toga zamašnog i korisnog projekta švicarske službene geodezije.

U posljednjem, sedmom poglavlju, RAV poklanja posebnu pažnju ostvarenju projekta.

Čitav RAV usmjeren je brzom tehnološkom napretku geodetske djelatnosti, čija je uspješna reforma moguća uz ove uvjete:

- minimum propisa koje je obvezna donijeti Savezna direkcija za geodeziju,
- udovoljavanje zahtjevima jedinstvenog informacijskog sustava za područje cijele Republike Švicarske,
- geodetska djelatnost mora i dalje ostati izgrađena na načelima decentraliziranih geodetskih struktura, koje pak ni u kom slučaju ne smiju negativno djelovati na stvaranje središnjega geodetskog informacijskog sustava Republike Švicarske.
- službena geodetska djelatnost mora postati baza zemljišnih informacijskih sustava raznih razina,

- službena geodetska djelatnost mora postati dobro vođeni servis zemljišnih informacijskih sustava,
- najvažnija zadaća geodetske djelatnosti mora biti održavanje cjelovitosti, ispravnosti i aktualnosti datoteka. U tom pogledu, nove se katastarske izmjere, mogu smatrati samo u izvanrednom slučaju zahtjevne i provedive,
- službena geodetska djelatnost more postati ekonomična, korištenjem racionalnih postupaka u radu. Postupci se moraju u krajnjoj mjeri pojednostaviti, a izbor metoda rada u svakom pogledu postati slobodniji.

To su osnove u smislu kojih je izgrađen i djeluje projekt RAV.

Marijan Božićnik

O ORGANIZACIJI PRIVATNE GEODETSKE DJELATNOSTI U REPUBLICI AUSTRIJI

U želji da se našoj geodetskoj javnosti i praksi što više približe organizacija i djelovanje dobro »uhodane« inženjerske aktivnosti civilnih (privatnih) tehničara u Republici Austriji, na poseban poziv tamošnje Savezne inženjerske komore-grupe za geodeziju te u suglasnosti s organizacijom samostalnih društava geodeta, građevinara i arhitekata Hrvatske, od 15. do 17. listopada 1992. prisustvovao sam u gradu Kremsu (Austrija) dvodnevnom zasjedanju: 19. Gesamtösterreichische Tagung der Ingenieurkonsulenten für Vermessungswesen (Zivil Geometer Tagung).

O stečenim dojmovima i organiziranosti samostalnih geodetskih stručnjaka u Austriji, izvješćujem u ovome napisu.

U Republici Austriji ima danas 4755 privatnih inženjerskih tvrtki (civilnih tehničara). Od toga je 296 privatnih geodetskih poslovnica koje zapošljavaju najmanje dva pa do onih koje imaju i više od stotinu geodetskih stručnjaka.

Osnovna pravila organiziranosti inženjerske djelatnosti u Republici Austriji

a) Etička načela:

- Privatni inženjeri (tzv. Zivil Techniker) su servis sveukupnog pučanstva austrijske gospodarske i državno-upravne djelatnosti u rješavanju njihovih svekolikih potreba za inženjerskim radovima svih vrsti.
- Najveći pogonski i pokretački kapital za svakoga poduzetnika jest povjerenje koje vlada između poslodavca i posloprimatelja, bez kojeg se ni na jednom radnom području ne može stvoriti niti očekivati uvjeti za uspjeh.
- Svoju perspektivu civilni tehničar temelji na vjernom zastupanju interesa poslodavca koji mu daje posao.

b) Tritorijalna i strukovna organiziranost:

Vrhunska organiziranost svih inženjerskih profesionalnih privatnih usmjerenosti upravljana je preko Savezne inženjerske komore (Bundesingenieur Kammer), koja ima sjedište u Beču.

Savezna inženjerska komora ima svoje ogranke (sekcije)

- za grad Beč, Donju Austriju i Gradište sa sjedištem u Beču,
- za Štajersku i Korušku sa sjedištem u Grazu,
- za Gornju Austriju i Salzburg sa sjedištem u Linzu,
- za Tirol i Vorarlberg sa sjedištem u Innsbrucku. Nazivaju se zemaljskim (pokrajinskim) inženjerskim komorama.

Savezna i zemaljske inženjerske komore imaju, unutar svoje organizacijske sheme, skupine profesionalnih orijentacija za:

- arhitekturu,
- geodeziju,
- poljodjelstvo i šumarstvo,
- građevinarstvo,